

**YTTRANDE**

2008-08-18

Ert datum

2008-05-28

Vårt Dnr: Rnr 59.08

Ert Dnr:

Rnr 59.08

Saco

Att. Anders Edward

Box 2206

103 15 STOCKHOLM

**Yttrande över 2007 års utredning om obligatorisk arbetslöshetsförsäkring (SOU 2008:54)****Sammanfattning**

Sveriges Ingenjörer anser att alla som arbetar ska ha ett skydd mot inkomstbortfall vid eventuell arbetslöshet. Vi är oroade över den senaste tidens utveckling där en allt större del av arbetskraften inte omfattas av arbetslöshetsförsäkringen.

Sveriges Ingenjörer vill poängtera att arbetslöshetsförsäkringen ska vara försäkringsmässig, vilket bland annat innebär att avgifter och förmåner ska följas åt. Förbundet ser brister i utredarens förslag i det avseendet.

Sveriges Ingenjörer ställer sig trots invändningar bakom förslaget att införa en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring.

**Arbetslöshetsförsäkringens roll och funktion**

Arbetslöshetsförsäkringen är en mycket viktig beståndsdel i vårt lands sociala trygghetssystem. Skyddet mot inkomstbortfall vid arbetslöshet ger individen en ekonomisk trygghet vid omställning till nytt arbete, likväl som det skapar social stabilitet. Vidare har arbetslöshetsförsäkringens skyddsnivå och utformning en avgörande betydelse för arbetslöshetsperiodens omfattning och för matchningen på arbetsmarknaden när individen skaffar nytt arbete.

Den nuvarande situationen där ett stort antal personer av olika skäl väljer att stå utanför arbetslöshetsförsäkringen är mycket problematisk. Försäkringens funktion förfelas både på individ- och systemnivå samtidigt som dess trovärdighet som del i det sociala



trygghetssystemet undergrävs. Det är otillfredsställande att vissa väljer att inte delta i finansieringen av en försäkring som i grunden betraktas som allmän.

Det är ytterst viktigt arbetslöshetsförsäkringen är försäkringsmässig, något som även borde gälla för övriga socialförsäkringar. Hög transparens i systemet och en stark korrelation mellan de avgifter som betalas in till försäkringen och de försäkringsförmåner som individen åtnjuter, är avgörande för försäkringens legitimitet och därmed för dess stabilitet på längre sikt.

### **Medlemskapsprincipen**

Sveriges Ingenjörer fäster stor principiell vikt vid att medlemskap i privata sammanslutningar ska bygga på frivillighet. Förslaget till obligatorisk arbetslöshetsförsäkring innebär förvisso inte ett tvingande medlemskap, men konstruktionen ger effekter som gör att individens frivillighetsgrad begränsas när ett val om medlemskap i en arbetslöshetskassa ska träffas.

Denna principiella invändning ska dock ställas mot värdet av en arbetslöshetsförsäkring som skyddar alla arbetskraftsdeltagare mot inkomstbortfall. Inom ramen för rådande och föreslagna organisatorisk uppbyggnad av arbetslöshetsförsäkringssystemet blir en inskränkning av frivilligheten nödvändig.

### **Överfinansiering**

Den föreslagna modellen för att bestämma avgiftsnivån till den obligatoriska arbetslöshetsförsäkringen är att den arbetslöshetskassa som har högst avgift ska vara normerande. Utredaren konstaterar att detta leder till en kraftig överfinansiering av försäkringen. Det betyder att den obligatoriska arbetslöshetsförsäkringen inte uppfyller ett av de mest avgörande kriterierna för försäkringsmässighet, nämligen att avgifter och förmåner ska ha en stark koppling till varandra. Den del av avgiften som överstiger försäkringens finansieringsbehov är därför att betrakta som en skatt och har som sådan inte i ett socialförsäkringssystem att göra.

### **Studenter**

Det är vanligt att studenter arbetar innan studierna påbörjas och många studenter arbetar även under studietiden för att dryga ut studiemedlet. Det innebär att även studenter kan överskrida den föreslagna gränsen för arbetsinkomst och därmed tvingas betala avgift till arbetslöshetsförsäkringen. Tillsammans med begränsningarna i studiemedelssystemet leder detta till stora marginaleffekter och inverkar menligt på studenternas knappa ekonomi. Försäkringsförmånerna kan normalt heller inte tas i anspråk förrän efter studietiden vilket innebär att dessa studenter i praktiken tvingas betala för en försäkring som inte ger dem något skydd. Även detta måste ses som ett brott mot principen om försäkringsmässighet. Sveriges Ingenjörer anser att utbildning och arbete ska löna sig och förslaget är i så motto kontraproduktivt.



### **Ställningstagande**

- Sveriges Ingenjörer anser att arbetslöshetsförsäkringens funktion i socialförsäkringssystemet ska värnas.
- Sveriges Ingenjörer anser att arbetslöshetsförsäkringen ska präglas av försäkringsmässighet.
- Sveriges Ingenjörer ställer sig bakom förslaget att införa en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring.

### **SVERIGES INGENJÖRER**

Richard Malmberg  
Förbundsdirektör

Ludvig Larsson  
Utredare